

USTAWA

z dnia 26 lipca 1991 r.

o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Rozdział 1

Podmiot i przedmiot opodatkowania

Art. 1. Ustawa reguluje opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób fizycznych.

Art. 2. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej,
- 2) przychodów podlegających przepisom o podatku od spadków i darowizn,
- 3) przychodów wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy.

2. Działalnością rolniczą w rozumieniu ust. 1 pkt 1 jest produkcja roślinna i zwierzęca, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowego fermowego oraz hodowla ryb.

3. Działami specjalnymi produkcji rolnej są: uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybni, uprawy roślin „in vitro”, fermowa hodowla i chów drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarnie drobiu, hodowla i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, hodowla dżdżownic, hodowla entomofagów, hodowla jedwabników, prowadzenie pasiek oraz hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym.

4. Ilekroć w ustawie jest mowa o gospodarstwie rolnym, oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym.

5. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w drodze rozporządzenia, określi, które z wymienionych w ust. 3 rodzajów upraw i hodowli ze względu na ich rozmiary nie stanowią działu specjalnego produkcji rolnej.

Art. 3. 1. Osoby fizyczne, jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub których czasowy pobyt w Rzeczypospolitej Polskiej trwa w danym roku podatkowym dłużej niż 183 dni, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swych dochodów bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów (nieograniczony obowiązek podatkowy).

2. Obowiązek podatkowy określony w ust. 1 nie dotyczy osób fizycznych przybyłych do Rzeczypospolitej Polskiej na pobyt czasowy w celu podjęcia zatrudnienia w zagranicznych przedsiębiorstwach drobnej wytwórczości, w spółkach utworzonych z udziałem podmiotów zagranicznych oraz oddziałach i przedstawicielstwach przedsiębiorstw i banków zagranicznych.

3. Od podatku dochodowego od dochodu uzyskanego ze źródeł przychodów położonych za granicą wolni są członkowie personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz inne osoby korzystające z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na podstawie umów lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych, jak również członkowie ich rodzin pozostający z nimi we wspólnocie domowej, jeżeli nie są obywatelami polskimi i nie mają stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 4. Osoby fizyczne, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania lub pobytu w rozumieniu art. 3 ust. 1, oraz osoby określone w art. 3 ust. 2 podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów z pracy wykonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Pol-

skiej na podstawie stosunku służbowego lub stosunku pracy, bez względu na miejsce wypłaty wynagrodzenia, oraz od innych dochodów osiąganych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ograniczony obowiązek podatkowy).

Art. 5. Za terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy uważa się również znajdującą się poza mo-
rzem terytorialnym wyłączną strefę ekonomiczną, w której Rzeczpospolita Polska na podstawie prawa wewnętrznego i zgodnie z prawem międzynarodowym wykonuje prawa odnoszące się do badania i eksploatacji dna morskiego i jego podglebia oraz ich zasobów naturalnych.

Art. 6. 1. Małżonkowie podlegają odrębnemu opodatkowaniu od osiąganych przez nich dochodów.

2. Małżonkowie, między którymi istnieje wspólność majątkowa, pozostający w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, mogą być jednak na wniosek wyrażony we wspólnym zeznaniu rocznym opodatkowani łącznie od sumy ich dochodów. W tym wypadku podatek ustala się na imię obojga małżonków w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków.

3. Zasada wyrażona w ust. 2 ma zastosowanie również, jeżeli jeden z małżonków nie osiąga dochodu lub osiąga dochody w wysokości nie powodującej obowiązku uiszczenia podatku.

Art. 7. 1. Dochody małoletnich dzieci własnych i przysposobionych, z wyjątkiem dochodów z ich pracy, stypendiów oraz dochodów z przedmiotów oddanych im do swobodnego użytku, dolicza się do dochodów rodziców, chyba że rodzicom nie przysługuje prawo pobierania pożytków ze źródeł przychodów dzieci.

2. Jeżeli małżonkowie podlegają odrębnemu opodatkowaniu, dochody małoletnich dzieci dolicza się po połowie do dochodu każdego z małżonków.

Art. 8. Dochody z udziału w spółce nie będącej osobą prawną, ze wspólnej własności, wspólnego posiadania lub wspólnego użytkowania źródła przychodów opodatkowuje się osobno u każdej osoby w stosunku do jej udziału. W braku przeciwnego dowodu przyjmuje się, że udziały wspólników w dochodach są równe.

Art. 9. 1. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21. Jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła, przedmiotem opodatkowania w danym roku podatkowym jest, z zastrzeżeniem art. 28, 29, 30 i 41 ust. 3, suma dochodów ze wszystkich źródeł przychodów, po potrąceniu strat, z wyjątkiem strat ze źródeł przychodów, z których dochody są wolne od podatku dochodowego, oraz strat ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8.

2. Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 24 i 25 nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą ze źródła przychodów.

3. Jeżeli strata ze źródła przychodów jest wyższa niż dochody z pozostałych źródeł przychodów lub jeżeli podatnik poza źródłem przychodów, które przyniosło stratę, nie osiąga innych dochodów, stratę tę pokrywa się w równych

częściach z dochodów uzyskanych z tego źródła w okresie następujących trzech lat podatkowych.

Rozdział 2

Źródła przychodów

Art. 10. 1. Źródłami przychodów są:

- 1) stosunek służbowy, stosunek pracy, w tym również spółdzielczy stosunek pracy, członkostwo w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, praca nakładcza, emerytura lub renta,
- 2) wykonywanie wolnego zawodu lub innej samodzielnej działalności o podobnym charakterze,
- 3) pozarolnicza działalność gospodarcza,
- 4) działy specjalne produkcji rolnej,
- 5) nieruchomości lub ich części,
- 6) najem, podnajem, dzierżawa, poddzierżawa oraz inne umowy o podobnym charakterze, w tym również dzierżawa, poddzierżawa działów specjalnych produkcji rolnej oraz gospodarstwa rolnego lub jego składników na cele nierolnicze albo na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej,
- 7) kapitały pieniężne i prawa majątkowe,
- 8) sprzedaż, z zastrzeżeniem ust. 2:
 - a) nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,
 - b) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikającego z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym,
 - c) prawa wieczystego użytkowania gruntów,
 - d) innych rzeczy
— jeżeli sprzedaż nie następuje w wykonywaniu działalności gospodarczej lub została dokonana, w przypadku sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych określonych pod lit. a)—c), przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie lub wybudowanie, a innych rzeczy — przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie,
- 9) inne źródła.

2. Jeżeli podatnik korzystał na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 6 z odliczenia od dochodu wydatków poniesionych na budowę budynku mieszkalnego z przeznaczeniem znajdujących się w nim lokali mieszkalnych na wynajem, sprzedaż takiego budynku, jego części lub lokali stanowi źródło przychodów, gdy sprzedaż nastąpiła przed upływem dziesięciu lat licząc od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło wybudowanie.

Art. 11. 1. Przychodami, z zastrzeżeniem art. 14—19 i 20 ust. 3, są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.

2. Wartość świadczeń w naturze, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 2 i 3, oblicza się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w dacie osiągnięcia przychodu

w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

3. Przychody w walutach obcych przelicza się na złote według kursów z dnia uzyskania przychodu ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski i mających zastosowanie przy kupnie.

Art. 12. 1. Za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za nie wykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń.

2. Wartość pieniężną świadczeń w naturze ustala się według zasad określonych w odrębnych przepisach w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników.

3. Wartość innych nieodpłatnych świadczeń ustala się:

- 1) jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi wchodzące w zakres działalności gospodarczej pracodawcy — według cen stosowanych wobec innych odbiorców niż pracownicy,
- 2) jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi zakupione przez pracodawcę — według cen zakupu,
- 3) jeżeli przedmiotem świadczenia jest udostępnienie lokalu mieszkalnego — w wysokości równowartości czynszu, jaki przysługiwałby w razie zawarcia umowy najmu tego lokalu.

4. Za pracownika w rozumieniu ustawy uważa się osobę pozostającą w stosunku służbowym, stosunku pracy, stosunku pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy.

5. Nie wlicza się do przychodu osób wykonujących pracę nakładczą wartości surowców i materiałów pomocniczych dostarczonych przez te osoby oraz zwrotu poniesionych przez nie kosztów z tytułu transportu, zużytej energii, opału, konserwacji maszyn i urządzeń itp., jeżeli osoba, na rzecz której wykonywana jest praca nakładcza, wypłaca należność z tych tytułów w wyodrębnionej pozycji.

6. Za przychód z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną uważa się wszelkie przychody, o których mowa w art. 11, uzyskane przez członka spółdzielni lub jego domownika z tytułu wkładu pracy oraz innych tytułów przewidzianych w statucie spółdzielni, po wyłączeniu z tych przychodów udziałów w dochodzie podzielnym spółdzielni z tytułu działalności rolniczej, z wyjątkiem polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

7. Przez emeryturę lub rentę rozumie się łączną kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych wraz ze wzrostami i dodatkami, z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz dodatków dla sierot zupełnych do rent rodzinnych.

8. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi podstawowe zasady prowadzenia ewidencji w spółdziel-

niach, o których mowa w ust. 6, dla celów wyodrębnienia dochodu podzielnego z tytułu działalności rolniczej, z wyjątkiem polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej.

Art. 13. Za przychody z wykonywania wolnego zawodu lub z innej samodzielnej działalności, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, uważa się w szczególności:

- 1) przychody z samodzielnie wykonywanej działalności w zakresie wolnych zawodów, w szczególności lekarzy wszystkich specjalności, techników dentystycznych, felczerów, położnych, pielęgniarek, prawników, ekonomistów, inżynierów, architektów, techników budowlanych, geodetów, rzeczników patentowych, tłumaczy oraz księgowych,
- 2) przychody z samodzielnie wykonywanej działalności artystycznej, literackiej, naukowej, oświatowej i publicystycznej, w tym z tytułu udziału w konkursach z dziedziny nauki, kultury i sztuki oraz dziennikarstwa, jak również przychody z uprawiania sportu,
- 3) przychody z działalności duchownych, osiągnięte z innego tytułu niż umowa o pracę,
- 4) przychody z działalności polskich arbitрів uczestniczących w procesach arbitrażowych z partnerami zagranicznymi,
- 5) wynagrodzenia otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, bez względu na sposób powoływania tych osób, nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek,
- 6) wynagrodzenia osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności, a w szczególności wynagrodzenia biegłych w postępowaniu sądowym, dochodzeniowym i administracyjnym oraz inkasentów należności publicznoprawnych,
- 7) wynagrodzenia otrzymywane przez osoby, niezależnie od sposobu ich powoływania, należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych,
- 8) przychody z tytułu osobistego wykonywania usług, na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia zawartej z osobą prawną, jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej lub podmiotem gospodarczym dla potrzeb tego podmiotu, jeżeli usługi te nie wchodzą w zakres działalności gospodarczej zleceńbiorky wykonywanej na rzecz ludności.

Art. 14. 1. Za przychód z działalności gospodarczej uważa się kwoty należne z tytułu świadczeń dokonanych w ramach działalności, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont.

2. Przychodem z działalności gospodarczej są również:

- 1) przychody ze sprzedaży całości lub części składników majątku związanego z wykonywaną działalnością, nie stanowiące majątku obrotowego i nie będących nieruchomościami lub prawami, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8,
- 2) otrzymane dotacje przedmiotowe,
- 3) różnice kursowe,
- 4) kary umowne.

Art. 15. Przychód z działów specjalnych produkcji rolnej ustala się według zasad określonych w art. 14, jeżeli podatnik prowadzi księgi wykazujące te przychody. O zamiarze założenia ksiąg podatnik jest obowiązany zawiadomić właściwy urząd skarbowy przed rozpoczęciem roku podatkowego albo przed rozpoczęciem prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli nastąpiło ono w ciągu roku.

Art. 16. 1. Za przychód z nieruchomości odstąpionych bezpłatnie w całości lub w części do używania innym osobom uważa się wartość czynszową, stanowiącą równowartość czynszu, jaki przysługiwałby od tych osób w razie zawarcia umowy najmu lub dzierżawy nieruchomości. Nie jest jednak przychodem wartość czynszowa lokali mieszkalnych udostępnionych osobom pozostającym z podatnikiem w stosunku pracy, dla których stanowi ona nieodpłatne świadczenie określone w art. 12 ust. 3 pkt 3.

2. Jeżeli właściciel nieruchomości używa jej na własne potrzeby lub potrzeby członków rodziny albo oddał bezpłatnie nieruchomość lub jej część do użytku na cele działalności naukowej, naukowo-technicznej, oświatowo-wychowawczej, kulturalnej, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, dobroczynności, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów oraz kultu religijnego, nie ustala się wartości czynszowej tej nieruchomości lub jej części, a wydatki związane z nieruchomością nie stanowią kosztu uzyskania przychodów.

Art. 17. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się odsetki od pożyczek, wkładów oszczędnościowych i środków na rachunkach bankowych, odsetki od obligacji i innych papierów wartościowych oraz dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, i w dochodach funduszy powierniczych, w tym również wartość dokonanych na rzecz udziałowców i akcjonariuszy nieodpłatnych świadczeń, ustaloną według zasad określonych w art. 12 ust. 3. Przychodem z kapitałów pieniężnych jest także przychód z odpłatnego przeniesienia tytułu własności udziałów w spółkach, akcji oraz innych papierów wartościowych, jak również z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych w części przekraczającej ich koszt nabycia lub wartość z dnia nabycia, jeżeli nastąpiło ono w drodze spadku lub darowizny.

Art. 18. Za przychód z praw majątkowych uważa się w szczególności rentę, której tytuł prawny stanowi darowizna lub rozporządzenie ostatniej woli, przychody z praw autorskich, praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również ze sprzedaży praw.

Art. 19. 1. Przychodem ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych oraz innych rzeczy, w warunkach określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8, jest ich wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży, pomniejszonej o koszty sprzedaży. Jeżeli jednak cena, bez uzasadnionej przyczyny, znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, przychód ten ustala urząd skarbowy w wysokości wartości rynkowej.

2. Wartość rynkową nieruchomości i praw majątkowych oraz innych rzeczy określa się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia, oraz w obrocie prawami majątkowymi tego samego rodzaju, z dnia zawarcia umowy sprzedaży.

3. Jeżeli wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, urząd skarbowy wezwie strony umowy do zmiany tej wartości lub wskazania przyczyn uzasadniających podanie ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej. W razie nieudzielenia odpowiedzi, niedokonania zmiany wartości lub niewskazania przyczyn, które uzasadniają podanie ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej, urząd skarbowy ustali wartość z uwzględnieniem opinii biegłych. Jeżeli wartość ustalona w ten sposób odbiega co najmniej o 33% od wartości wyrażonej w cenie, koszty opinii biegłych ponosi sprzedający.

Art. 20. 1. Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się w szczególności zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, alimenty, z wyjątkiem alimentów na rzecz dzieci, stypendia, dotacje (subwencje) inne niż wymienione w art. 14, dopłaty, nagrody i inne nieodpłatne świadczenia nie należące do przychodów określonych w art. 12 i 17 oraz przychody nie znajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach.

2. Za zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, o których mowa w ust. 1, uważa się kwoty wypłacanych przez zakład pracy lub organ rentowy zasiłków chorobowych, wyrównawczych, macierzyńskich, opiekuńczych oraz świadczeń rehabilitacyjnych.

3. Wysokość przychodów nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach, o których mowa w ust. 1, ustala się przyjmując za podstawę sumę poniesionych w roku podatkowym wydatków i wartość zgromadzonych w tym roku zasobów finansowych, nie znajdujących pokrycia w już opodatkowanych bądź wolnych od opodatkowania źródłach przychodów i posiadanych przedtem zasobach majątkowych.

Rozdział 3

Zwolnienia przedmiotowe

Art. 21. 1. Wolne od podatku dochodowego są:

- 1) nagrody państwowe,
- 2) renty inwalidzkie inwalidów wojennych i wojskowych przyznane na podstawie odrębnych przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,
- 3) odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa administracyjnego, prawa cywilnego i na podstawie innych ustaw, z wyjątkiem przewidzianych w prawie pracy odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę oraz odpraw wypłacanych na podstawie odrębnych przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
- 4) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- 5) odsetki od wkładów oszczędnościowych i środków na rachunkach bankowych, z wyjątkiem rachunków utrzymywanych w związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą, oraz z obligacji i innych papierów wartościowych, z wyjątkiem dywidend,
- 6) wygrane w grach losowych i totalizatorach, prowadzonych na podstawie zezwoleń właściwego organu,
- 7) odprawy pośmiertne i zasiłki pogrzebowe,

- 8) zasiłki (dodatki) rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki wychowawcze oraz zasiłki porodowe,
- 9) jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka, wypłacane z funduszków związków zawodowych,
- 10) wartość ubioru służbowego (umundurowania), jeżeli jego używanie należy do obowiązków pracownika,
- 11) wartość świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym posiłków profilaktycznych) oraz ekwiwalenty za te świadczenia, a także ekwiwalenty za pranie i reperację odzieży roboczej wykonywane we własnym zakresie przez pracowników, ekwiwalenty za przedłużenie używalności odzieży roboczej, za używanie odzieży własnej zamiast odzieży roboczej oraz za nie wydane pracownikom przysługujące im środki higieny osobistej,
- 12) wartość posiłków regeneracyjno-wzmacniających oraz innych posiłków wydawanych niektórym grupom pracowników do spożycia wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu,
- 13) ekwiwalenty pieniężne za używane przez pracowników przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące ich własność,
- 14) kwoty otrzymywane przez pracowników z tytułu zwrotu kosztów przeniesienia służbowego oraz zasiłków na zagospodarowanie i osiedlenie w związku z przeniesieniem służbowym, do wysokości 200% wynagrodzenia należnego za miesiąc, w którym nastąpiło przeniesienie,
- 15) świadczenia otrzymywane z tytułu pełnienia czynnej służby wojskowej lub jej równorzędnej albo jej form zastępczych, z wyjątkiem służby okresowej lub nadterminowej,
- 16) diety i inne należności za czas podróży służbowej pracowników do wysokości określonej w odrębnych przepisach, a w przypadku ich braku — w przepisach w sprawie diet i innych należności z tytułu podróży służbowych obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych,
- 17) diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich — do wysokości określonej w odrębnych przepisach,
- 18) dodatek za rozłąkę i inne świadczenia wypłacane pracownikom czasowo przeniesionym według zasad i w wysokości określonej w odrębnych przepisach dla pracowników przedsiębiorstw państwowych,
- 19) wartość świadczeń ponoszonych przez zakłady pracy z tytułu zakwaterowania pracowników w hotelach pracowniczych oraz kwaterach prywatnych wynajmowanych na cele zbiorowego zakwaterowania, a także wartość świadczeń z tytułu udostępnienia lokalu mieszkalnego pracownikom w przypadku zatrudnienia poza miejscem ich stałego zamieszkania,
- 20) część dochodów osób fizycznych skierowanych do pracy za granicą — w wysokości odpowiadającej dietom określonym w odrębnych przepisach obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych w sprawie pokrywania kosztów podróży służbowych poza granicami kraju,
- 21) kwoty strawnego wypłacane załogom pływającym w zamian za bezpłatne wyżywienie do wysokości nie przekraczającej dodatku za rozłąkę, o którym mowa w pkt 18,
- 22) kwoty otrzymane przez pracowników z tytułu kosztów używania pojazdów samochodowych dla potrzeb zakładu pracy:
 - a) w celu odbycia podróży służbowej (jazdy zamiejscowe) — do wysokości nie przekraczającej kwoty ustalonej przy zastosowaniu stawek za jeden kilometr przebiegu pojazdu,
 - b) w jazdach lokalnych — do wysokości miesięcznego ryczału pieniężnego albo do wysokości nie przekraczającej stawek za 1 km przebiegu pojazdu — określonych w odrębnych przepisach obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych,
- 23) kwoty pomocy finansowej ze środków pomocy społecznej i z zakładowego funduszu mieszkaniowego, wypłacane na zmniejszenie wydatków mieszkaniowych według zasad określonych przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej,
- 24) pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych,
- 25) dodatek energetyczny dla kombatantów,
- 26) świadczenia z pomocy społecznej oraz zapomogi wypłacane ze środków zakładowego funduszu socjalnego oraz funduszków związków zawodowych w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci,
- 27) otrzymywane zgodnie z odrębnymi przepisami świadczenia na:
 - a) rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z zakładowych funduszy rehabilitacji,
 - b) doraźną lub okresową pomoc dla kombatantów oraz pozostałych po nich członków rodzin ze środków Państwowego Funduszu Kombatantów,
- 28) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego; zwolnienie nie dotyczy przychodu uzyskanego ze sprzedaży gruntów, które w związku z tą sprzedażą utraciły charakter rolny lub leśny,
- 29) przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłaconego stosownie do przepisów o wywłaszczaniu nieruchomości lub z tytułu sprzedaży nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości w związku z realizacją przez nabywcę prawa pierwokupu, stosownie do przepisów o gospodarce gruntami,
- 30) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży prawa wieczystego użytkowania oraz nieruchomości nabytych stosownie do odrębnych przepisów o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości w zamian za mienie pozostawione za granicą,
- 31) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży nieruchomości albo prawa wieczystego użytkowania na podstawie przepisów o ochronie i kształtowaniu środowiska,
- 32) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży budynków bądź ich części, udziału w nieruchomości, lokali mieszkalnych stanowiących odrębne nieruchomości, gruntów, prawa

wieczystego użytkowania, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym:

- a) w części wydatkowanej na nabycie w kraju, nie później niż w okresie roku od dnia sprzedaży, innego budynku bądź jego części, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, gruntu, prawa wieczystego użytkowania, spółdzielczego oraz własnościowego prawa do lokalu; zwolnienie stosuje się również w razie wydatkowania kwoty uzyskanej ze sprzedaży, nie później niż w okresie dwóch lat od dnia sprzedaży, na nabycie wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym oraz na budowę, rozbudowę albo remont własnego budynku lub lokalu mieszkalnego; zwolnienia nie stosuje się w razie wydatkowania kwoty uzyskanej ze sprzedaży na nabycie gruntu, budowę, rozbudowę lub remont budynku bądź jego części przeznaczonych na cele rekreacyjne,
 - b) w całości — jeżeli sprzedaż nastąpiła w celu uzyskania, w zamian tych nieruchomości lub praw, spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu albo budynku mieszkalnego lub jego części, zajmowanego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu lub budynku,
 - c) w całości — jeżeli sprzedaż nastąpiła w wykonaniu lub w związku z wielostronną umową o zamianie tych budynków lub praw do lokali,
- 33) dochody osób fizycznych, określonych w art. 3, ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi,
 - 34) część dochodów z tytułu udziału w spółce będącej osobą prawną, mającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydatkowanych na nabycie udziałów lub akcji od Skarbu Państwa albo zakup obligacji emitowanych przez uprawnione polskie podmioty,
 - 35) dochody z działalności gospodarczej osób, zatrudniających osoby niepełnosprawne, w zakresie i na zasadach określonych w ustawie o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
 - 36) dochody z tytułu prowadzenia szkół niepaństwowych w rozumieniu przepisów o rozwoju systemu oświaty i wychowania w części, w jakiej przychody te zostały wydatkowane na cele szkoły w roku podatkowym lub w roku po nim następującym.

2. Przepis ust. 1 pkt 32 nie ma zastosowania, jeżeli budowa i sprzedaż budynków i lokali jest przedmiotem działalności gospodarczej podatnika.

3. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wydatków, które mogą być uznane za poniesione na cele szkoły w rozumieniu ust. 1 pkt 36.

Rozdział 4

Koszty uzyskania przychodów

Art. 22. 1. Kosztami uzyskania przychodów z poszczególnego źródła są wszelkie koszty poniesione w celu

osiągnięcia przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23. Koszty poniesione w walutach obcych przelicza się na złote według kursów z dnia poniesienia kosztu ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski, mających zastosowanie przy sprzedaży walut.

2. Koszty uzyskania przychodów z tytułu stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej określa się w wysokości 3% kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, rocznie.

3. Kosztami uzyskania innych przychodów niż wymienione w ust. 2 są również:

- 1) odpisy z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (odpisy amortyzacyjne), a także wartość netto zlikwidowanych na skutek zużycia lub zniszczenia nie w pełni umorzonych środków trwałych,
- 2) straty częściowe lub całkowite w środkach trwałych i środkach obrotowych, spowodowane zdarzeniami losowymi; straty są potrącane w wysokości nie pokrytej odszkodowaniem z tytułu ubezpieczeń i odpisami amortyzacyjnymi,
- 3) wydatki na prace badawczo-rozwojowe i doświadczalne, w tym również zakończone wynikiem negatywnym,
- 4) wydatki na normalizację oraz na opracowanie i ocenę projektów wynalazczych,
- 5) wynagrodzenia wypłacone twórcom projektów wynalazczych, projektów racjonalizatorskich i wzorów użytkowych oraz nagrody związane z tymi projektami,
- 6) odsetki od zobowiązań, w tym również pożyczek, oraz trwałe ciężary, jeżeli pozostają w związku ze źródłem przychodów, z wyjątkiem określonych w art. 23 pkt 10, 11 i 13,
- 7) podatki i opłaty oraz składki ubezpieczeniowe pozostające w związku ze źródłem przychodów, z wyjątkiem wymienionych w art. 23 pkt 7,
- 8) wydatki ponoszone przez pracodawcę pośrednio na rzecz pracowników, jeżeli wynikają one z układu zbiorowego pracy lub innych obowiązujących aktów prawnych,
- 9) odpisy na fundusze socjalny i mieszkaniowy dokonywane na zasadach i do wysokości określonej w odrębnych przepisach o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym,
- 10) należności odpisane jako nieściągalne oraz rezerwy tworzone na pokrycie należności, których nieściągalność została uprawdopodobniona, a także inne rezerwy, jeżeli obowiązek ich tworzenia w ciężar kosztów wynika z odrębnych przepisów,
- 11) wydatki na reklamę w środkach masowego przekazu lub prowadzoną publicznie w inny sposób,
- 12) koszty reprezentacji i reklamy prowadzonej w inny sposób niż określony w pkt 11 — do wysokości 0,25% przychodu,
- 13) różnice kursowe u osób prowadzących działalność gospodarczą,
- 14) inne wydatki, jeżeli obowiązek ich ponoszenia w ciężar kosztów przewidują odrębne ustawy.

4. Koszty uzyskania przychodów, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6, są potrącane tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione.

5. U podatników prowadzących księgi rachunkowe (handlowe) koszty uzyskania przychodów objętych tymi księgami są potrącane tylko w tym roku podatkowym, którego dotyczą, tj. są potrącalne także koszty uzyskania poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, lecz dotyczące przychodów roku podatkowego oraz określone co do rodzaju i kwoty koszty uzyskania, które zostały zarachowane, chociaż ich jeszcze nie poniesiono, jeżeli odnoszą się do przychodów danego roku podatkowego, chyba że zarachowanie ich nie było możliwe; w tym wypadku są one potrącalne w roku, w którym zostały poniesione.

6. Zasada określona w ust. 5 ma zastosowanie również do podatników prowadzących podatkowe księgi przychodów i rozchodów, pod warunkiem że stale w każdym roku podatkowym księgi te będą prowadzone w sposób umożliwiający wyodrębnienie kosztów uzyskania odnoszących się tylko do tego roku podatkowego.

7. Określenia składników majątkowych uznawanych za środki trwałe, aktualizacji ich wyceny oraz amortyzacji tych składników, w tym również wartości niematerialnych i prawnych, dokonuje się według zasad ustalonych w odrębnych przepisach dla celów podatku dochodowego od osób prawnych.

8. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi w odniesieniu do podatników nie zobowiązanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych (handlowych) sposób ustalania wartości początkowej oraz ewidencjonowania środków trwałych, a także wartości niematerialnych i prawnych.

9. Koszty uzyskania niektórych przychodów określa się w następującej wysokości w stosunku do uzyskanego przychodu:

- 1) z tytułu zapłaty za przeniesienie prawa własności projektu wynalazczego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego 50%,
- 2) z tytułu opłaty licencyjnej za przeniesienie prawa stosowania projektu wynalazczego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego, otrzymanej w pierwszym roku trwania licencji od pierwszej jednostki, z którą zawarto umowę licencyjną 50%,
- 3) z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich i rozporządzania przez nich tymi prawami 50%,
- 4) z tytułów określonych w art. 13 pkt 2, 4, 6 i 8 20%.

10. Jeżeli podatnik udowodni, że koszty uzyskania przychodów były wyższe niż wynikające z zastosowania normy procentowej określonej w ust. 9, koszty uzyskania przyjmuje się w wysokości kosztów faktycznie poniesionych.

Art. 23. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

- 1) wydatków na nabycie gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz wydatków na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie innych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli środki te i wartości podlegają odpisom amor-

tyzacyjnym; wydatki takie są jednak kosztem uzyskania przy ustaleniach dochodu ze sprzedaży rzeczy określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d) i to bez względu na czas ich poniesienia,

- 2) wydatków ponoszonych z tytułu czynszu na podstawie umów dzierżawy lub najmu określonych przedmiotów na czas oznaczony z prawem zakupu ich przez dzierżawcę lub najemcę za ustaloną w tych umowach cenę (umowy leasingu) w części stanowiącej spłatę wartości przedmiotu, jeżeli dzierżawca lub najemca dokonuje w czasie trwania umowy odpisów amortyzacyjnych,
- 3) odpisów i wpłat na różnego rodzaju fundusze, chyba że obowiązek lub możliwość tworzenia przez podatnika takich funduszy w ciężar kosztów albo dokonywania na nie wpłat przewidują odrębne ustawy,
- 4) wydatków na spłatę zobowiązań, w tym pożyczek, oraz na umorzenie kapitałów pozostających w związku z utworzeniem (nabyciem), powiększeniem lub ulepszeniem źródła przychodu,
- 5) odsetek od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów,
- 6) darowizn i ofiar wszelkiego rodzaju,
- 7) podatku dochodowego, podatku od spadków i darowizn oraz podatku obrotowego od nadmiernych ubytków produktów i zawinionych ubytków produktów,
- 8) jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz dodatkowej składki ubezpieczeniowej w przypadku stwierdzenia pogorszenia warunków pracy,
- 9) kosztów egzekucyjnych związanych z niewykonaniem zobowiązań,
- 10) grzywien i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu karnym, karnym skarbowym i administracyjnym oraz odsetek od tych grzywien i kar,
- 11) kar, opłat i odszkodowań oraz odsetek od tych zobowiązań z tytułu:
 - a) nieprzestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska,
 - b) niewykonania nakazów właściwych organów nadzoru i kontroli dotyczących uchybień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 12) należności odpisanych jako przedawnione,
- 13) odsetek za zwłokę od zobowiązań, do których stosuje się przepisy ustawy o zobowiązaniach podatkowych,
- 14) kar umownych z tytułu wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad albo zwłoki w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług,
- 15) kosztów uzyskania przychodów ze źródeł przychodów znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł w ogóle nie podlegają opodatkowaniu albo są zwolnione od podatku dochodowego.

Rozdział 5

Szczególne zasady ustalania dochodu

Art. 24. 1. U podatników, którzy zgodnie z obowiązującymi ich zasadami rachunkowości sporządzają bilans i ra-

chunek wyników, za dochód z działalności gospodarczej uważa się dochód wykazany na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg, zmniejszony o dochody wolne od podatku i zwiększony o wydatki nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów, zaliczone uprzednio w ciężar kosztów uzyskania przychodów.

2. U podatników osiągających dochody z działalności gospodarczej i prowadzących księgi przychodów i rozchodów dochodem z działalności jest różnica pomiędzy przychodem w rozumieniu art. 14 a kosztami uzyskania powiększona o różnicę pomiędzy wartością remanentu końcowego i początkowego towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadków, jeżeli wartość remanentu końcowego jest wyższa niż wartość remanentu początkowego, lub pomniejszona o różnicę pomiędzy wartością remanentu początkowego i końcowego, jeżeli wartość remanentu początkowego jest wyższa. Dochodem lub stratą ze sprzedaży składników majątku trwałego związanego z prowadzoną działalnością jest różnica pomiędzy przychodem uzyskanym ze sprzedaży a ich wartością wykazaną w ewidencji środków trwałych prowadzonej dla celów stosowania odpisów amortyzacyjnych, powiększoną o wartość dokonanych odpisów amortyzacyjnych.

3. W razie zawiadomienia urzędu skarbowego o likwidacji działalności gospodarczej, dochód ustala się przy zastosowaniu — do wartości pozostałych na dzień likwidacji towarów handlowych, materiałów (surowców) podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadków — takiego wskaźnika procentowego, jaki wynika z udziału kosztów w przychodach w okresie ostatnich trzech miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym nastąpiła likwidacja działalności, albo w roku poprzedzającym rok podatkowy.

4. Dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej jest różnica pomiędzy przychodem z tytułu prowadzenia tych działów a poniesionymi kosztami uzyskania, powiększona o wartość przyrostu stada zwierząt na koniec roku podatkowego w porównaniu ze stanem na początek roku i pomniejszona o wartość ubytków w tym stadzie w ciągu roku podatkowego. Dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli podatnik nie prowadzi ksiąg, o których mowa w art. 15, ustala się przy zastosowaniu norm szacunkowych dochodu z określonej powierzchni upraw lub jednostki produkcji zwierzęcej.

5. Dochodem z udziału w zyskach osób prawnych jest dochód faktycznie uzyskany z tytułu tego udziału oraz dochód przeznaczony na powiększenie kapitału zakładowego lub akcyjnego.

6. Dochodem ze sprzedaży rzeczy określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d), jeżeli przychód ze sprzedaży nie stanowi przychodu z działalności gospodarczej, jest różnica pomiędzy przychodem uzyskanym ze sprzedaży rzeczy a kosztem ich nabycia, zmniejszona o koszty sprzedaży oraz o wartość nakładów poczynionych w czasie posiadania rzeczy.

7. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, w drodze rozporządzenia, określa normy szacunkowe dochodu, o którym mowa w ust. 4.

Art. 25. 1. Jeżeli podatnik pozostający w związku gospodarczym z osobą mającą siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą tak układa bieg swoich interesów, że nie

wykazuje dochodów albo wykazuje dochody mniejsze od tych, jakich należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał, wówczas dochód danego podatnika należy ustalić bez uwzględnienia obciążeń szczególnych, wynikających z powyższego związku. Jeżeli ustalenie dochodu na podstawie ksiąg handlowych nie jest możliwe, dochód ustala się w drodze oszacowania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy podatnik wykorzystuje swój związek gospodarczy z osobą, której przysługują szczególne ulgi w podatku dochodowym, albo też wykonując świadczenie dla innego podatnika na warunkach rażąco korzystniejszych i odbiegających od ogólnie stosowanych norm w czasie i miejscu wykonywania świadczenia, przerzuca całość lub część swego dochodu na osobę korzystającą z ulg bądź innego podatnika i wskutek tego nie wykazuje dochodu w takiej wysokości, jakiej należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał lub gdyby wymienione świadczenie nie zostało wykonane.

Rozdział 6

Podstawa obliczenia i wysokość podatku

Art. 26. 1. Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem art. 28, 29, 30 i 41 ust. 3, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 9, art. 24 lub art. 25 po odliczeniu kwot:

- 1) darowizn na cele naukowe, naukowo-techniczne, oświatowo-wychowawcze, kulturalne, kultu religijnego, kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, dobroczynne, ochrony zdrowia i pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, a także na cele związane z budownictwem mieszkaniowym dla samorządu terytorialnego — do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu lub bez ograniczenia, jeżeli wynika to z odrębnych ustaw; odliczeniu nie podlegają darowizny na rzecz osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, które realizują wymienione cele w wykonywaniu działalności gospodarczej, oraz osób fizycznych, dla których darowizny te stanowiłyby ich osobisty przychód,
- 2) składek na ubezpieczenie społeczne podatnika i osób z nim współpracujących, a także innych składek, opłacanych bezpośrednio przez podatnika, jeżeli obowiązek ich opłacania wynika z odrębnych ustaw,
- 3) rent i innych trwałych ciężarów opartych na tytule prawnym, nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów, oraz alimentów, z wyjątkiem alimentów na rzecz dzieci, w wysokości ustalonej w wyroku alimentacyjnym,
- 4) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika jest obowiązkowa,
- 5) wydatków na cele mieszkaniowe podatnika, przeznaczonych na:
 - a) zakup gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu pod budowę budynku mieszkalnego,
 - b) budowę budynku mieszkalnego,
 - c) wkład budowlany lub mieszkaniowy do spółdzielni mieszkaniowej, z wyjątkiem wkładu wynikającego z przekształcenia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu,

- d) zakup budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego w takim budynku od osób, które wybudowały ten budynek w ramach prowadzonej działalności gospodarczej,
- e) nadbudowę i rozbudowę budynku na cele mieszkalne,
- f) przebudowę strychu, suszarni albo przystosowanie innego pomieszczenia na cele mieszkalne,
- g) remont i modernizację budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,
- 6) wydatków na budowę własnego budynku mieszkalnego wielorodzinnego z przeznaczeniem znajdujących się w nim lokali mieszkalnych na wynajem oraz wydatków na zakup działki pod budowę tego budynku,
- 7) wydatków ponoszonych przez podatnika na odpłatne kształcenie i doskonalenie zawodowe do wysokości połowy jednomiesięcznego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w rozumieniu art. 27 ust. 3 ustawy,
- 8) wydatków na cele rehabilitacyjne ponoszonych przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne.

2. Wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 5 lit. a) podlegają odliczeniu od dochodu w wysokości faktycznie poniesionych w okresie obowiązywania ustawy, nie przekraczającej jednak kwoty stanowiącej iloczyn powierzchni 350 m² i ceny 1 m² gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu z dnia ich nabycia.

3. Ogólna kwota odliczeń z tytułu wydatków faktycznie poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 5 lit. b)—f) w okresie obowiązywania ustawy nie może przekroczyć kwoty stanowiącej iloczyn 70 m² powierzchni użytkowej i wskaźnika przeliczeniowego 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ustalonego dla celów obliczania premii gwarancyjnej od wkładów na oszczędnościowych księżeczkach mieszkaniowych za III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy.

4. Ogólna kwota odliczeń z tytułu wydatków faktycznie poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 5 lit. g), w okresie obowiązywania ustawy nie może przekroczyć 1/5 kwoty, o której mowa w ust. 3. Odliczenie stosuje się, jeżeli wydatki na remont lub modernizację wyniosły w roku podatkowym co najmniej 2% kwoty, o której mowa w ust. 3.

5. Kwota odliczeń z tytułu wydatków faktycznie poniesionych na cele określone w ust. 1 pkt 6 nie może przekroczyć równowartości iloczynu kwoty, o której mowa w ust. 3, i liczby mieszkań przeznaczonych na wynajem.

6. Wysokość wydatków na cele określone w ust. 1 pkt 5 i 6 ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie.

7. Wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 5 podlegają odliczeniu, jeżeli wydatek nie stanowi kosztu uzyskania przychodu lub nie zostanie podatnikowi zwrócony w jakiegokolwiek innej formie.

8. Jeżeli małżonkowie podlegają odrębnemu opodatkowaniu i ponoszą wydatki na cele określone w ust. 1 pkt 5, wydatki te do wysokości określonej w ust. 2—5 odlicza się od dochodu każdego z małżonków w takim stosunku, w jakim pozostają dochody małżonka do dochodów obojga małżonków.

9. Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, nie znajdujące pokrycia w rocznym dochodzie podatnika, podlegają odliczeniu od dochodów osiągniętych w następnych latach, aż do całkowitego ich odliczenia, w granicach określonych w ust. 2—5.

10. Jeżeli podatnik lub jego małżonek otrzymali kredyt bankowy lub pożyczkę z zakładu pracy na cele określone w ust. 1 pkt 5 i 6, kwoty wydatkowane na te cele zmniejsza się o kwotę kredytu lub pożyczki, natomiast odliczeniu podlegają spłaty tego kredytu lub pożyczki wraz z odsetkami w latach, w których są dokonywane.

11. Minister Finansów w drodze obwieszczenia ogłasza wysokość ogólnej kwoty odliczeń, o której mowa w ust. 3, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do 31 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy.

12. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej, w drodze rozporządzenia, określi rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 7, oraz zasady i warunki odliczania ich od dochodu.

13. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określić, że od dochodu podlegają odliczeniu również wydatki na inwestycje, jeżeli służą one działalności gospodarczej, a także wydatki na racjonalizację użytkowania nośników energii, a w szczególności na zakup i instalację liczników energii cieplnej i wody, oraz zasady i warunki ich odliczania od dochodu.

14. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, w drodze rozporządzenia, określi rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 8, oraz zasady i warunki odliczania ich od dochodu.

Art. 27. 1. Podatek dochodowy, z zastrzeżeniem art. 28, 29, 30 i 41 ust. 3, pobiera się od podstawy jego obliczenia według następującej skali:

Podstawa obliczenia podatku w złotych ponad	do	Podatek wynosi
	64.800.000	20% podstawy obliczenia minus kwota 864.000 zł
64.800.000	129.600.000	12.096.000 zł + 30% nadwyżki ponad 64.800.000 zł
129.600.000		31.536.000 zł + 40% nadwyżki ponad 129.600.000 zł

2. Jeżeli u podatników osiągających wyłącznie przychody opodatkowane według skali określonej w ust. 1, po odliczeniu podatku ustalonego zgodnie z art. 9 i art. 24 ust. 1 i 2 pozostaje kwota przychodu niższa od kwoty, którą określa się corocznie w ustawie budżetowej, podatek ustala się tylko w wysokości nadwyżki ponad tę kwotę.

3. Przedziały dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem, określone w skali, o której mowa w ust. 1, jak również kwota, o którą zmniejsza się podatek lub zaliczkę, obliczone według pierwszego szczebla tej skali, poczynając od roku podatkowego 1993, podlegają w każdym roku podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w okresie trzech kwartałów w roku poprzedzającym rok podatkowy w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

4. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, ustala skalę podatku dochodowego na każdy rok podatkowy,

z uwzględnieniem zasady wyrażonej w ust. 3, na podstawie komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego o wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w okresie trzech kwartałów roku poprzedzającego rok podatkowy i jego wzrostu w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy.

5. Jeżeli podatnik oprócz dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym osiąga również dochody ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 33, podatek dochodowy ustala się w następujący sposób:

- 1) do dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym dodaje się dochody zwolnione od tego podatku i od sumy tych dochodów oblicza się podatek według skali określonej w ust. 1,
- 2) ustala się stopę procentową tego podatku do tak obliczonej sumy dochodów,
- 3) ustaloną w myśl pkt 2 stopę procentową stosuje się do dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

6. Jeżeli osoby, o których mowa w art. 3, osiągają również dochody ze źródeł przychodów położonych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i dochody te podlegają w obcym państwie opodatkowaniu podatkiem dochodowym, a nie zachodzą okoliczności określone w art. 21 ust. 1 pkt 33 i umowa o zapobieżeniu podwójnemu opodatkowaniu zawarta z tym państwem inaczej nie stanowi, dochody te łączy się z dochodami ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tym wypadku od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów odlicza się kwotę równą podatkowi dochodowemu zapłaconemu w obcym państwie. Odliczenie to nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w państwie obcym.

Art. 28. 1. Dochodu ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a)–c) nie łączy się z dochodami z innych źródeł.

2. Podatek od dochodu, o którym mowa w ust. 1, ustala się w formie ryczałtu w wysokości 10% uzyskanego przychodu. Podatek ten jest płatny bez wezwania w terminie 14 dni od dnia dokonania sprzedaży.

3. Jeżeli nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a), podatek jest płatny najpóźniej następnego dnia po upływie terminów określonych w tym przepisie wraz z odsetkami naliczanymi od terminu płatności określonego w ust. 2 do dnia zapłaty w wysokości połowy odsetek za zwłokę pobieranych od zaległości podatkowych.

Art. 29. Podatek dochodowy od dochodów uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby, o których mowa w art. 4, z działalności określonej w art. 13 pkt 2 i 6–8 oraz z praw autorskich, z praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również ze sprzedaży tych praw, z należności za udostępnienie tajemnicy receptury lub procesu produkcyj-

nego, za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego oraz za informacje związane ze zdobytym doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how) ustala się w formie ryczałtu w wysokości 20% przychodu, chyba że umowa w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu zawarta z krajem będącym miejscem zamieszkania podatnika stanowi inaczej.

Art. 30. 1. Dochodów:

- 1) z odsetek od pożyczek, z wyjątkiem, gdy udzielenie pożyczek jest przedmiotem działalności gospodarczej, a także z dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych,
 - 2) z wynagrodzeń za udzielanie pomocy policji lub Urzędowi Ochrony Państwa, wypłacanych z funduszu operacyjnego,
- nie łączy się z dochodami z innych źródeł przychodów.

2. Podatek od dochodów, o których mowa w ust. 1, ustala się w formie ryczałtu w wysokości 20% uzyskanego przychodu.

Rozdział 7

Pobór podatku lub zaliczek na podatek przez płatników

Art. 31. 1. Osoby fizyczne, osoby prawne oraz inne jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, zwane dalej „zakładami pracy”, są obowiązane jako płatnicy obliczać i pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od osób, które uzyskują od tych zakładów wynagrodzenia ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy oraz inne dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

2. Za inne dochody, o których mowa w ust. 1, uważa się dochody określone w art. 13 pkt 7 i 8 oraz zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego uzyskiwane od zakładu pracy, z którym podatnik pozostaje w stosunku służbowym, stosunku pracy lub spółdzielczym stosunku pracy, a w spółdzielniach pracy — również wypłaty z tytułu udziału w nadwyżce bilansowej.

Art. 32. 1. Zaliczka, o której mowa w art. 31, za miesiąc od stycznia do listopada, a jeżeli zakład pracy nie jest obowiązany do dokonania rocznego obliczenia podatku — również za miesiąc grudzień, wynosi 20% dochodu uzyskanego przez pracownika w danym miesiącu.

2. Za dochód, o którym mowa w ust. 1, uważa się uzyskane w ciągu miesiąca przychody w rozumieniu art. 12 po odliczeniu kosztów uzyskania w wysokości określonej w art. 22 ust. 2. Jeżeli świadczenia w naturze, świadczenia ponoszone za podatnika lub inne nieodpłatne świadczenia przysługują podatnikowi za okres dłuższy niż miesiąc, przy obliczaniu zaliczek za poszczególne miesiące przyjmuje się ich wartości w wysokości przypadającej na jeden miesiąc. Jeżeli nie jest możliwe określenie, jaka część tych świadczeń przypada na jeden miesiąc, a doliczenie całej wartości w miesiącu ich uzyskania spowodowałoby niewspółmiernie wysoką zaliczkę w stosunku do wypłaty pieniężnej, zakład pracy na wniosek podatnika ograniczy pobór zaliczki za dany miesiąc i pobierze pozostałą część zaliczki w następnych miesiącach roku podatkowego.

3. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 1 i ust. 2 zmniejsza się o 72.000 zł, jeżeli pracownik przed pierwszą wypłatą wynagrodzenia złoży zakładowi pracy oświadczenie według ustalonego wzoru, w którym stwierdzi, że:

- 1) nie otrzymuje emerytury lub renty,
- 2) nie osiąga dochodów z tytułu członkostwa w spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną,
- 3) nie osiąga dochodów, od których jest obowiązany opłacać zaliczki na podstawie art. 44,
- 4) nie otrzymuje zasiłku od organu zatrudnienia,
- 5) określa ten zakład pracy jako właściwy do stosowania odliczenia, o którym wyżej mowa, w przypadku gdy równocześnie osiąga od innych zakładów pracy dochody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy lub wykonywania pracy nakładczej.

4. Pracownik jest obowiązany zawiadomić zakład pracy o zmianach w stosunku pracy do stanu faktycznego wynikającego z oświadczenia przed wypłatą wynagrodzeń za miesiąc, w którym zaszła zmiana.

Art. 33. 1. Rolnicze spółdzielnie produkcyjne oraz inne spółdzielnie zajmujące się produkcją rolną są obowiązane jako płatnicy pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od dokonywanych na rzecz członków spółdzielni wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych, udziału w dochodzie podzielnym spółdzielni, a także uzyskiwanych od spółdzielni przez jej członków innych dochodów określonych w art. 13 pkt 7 i 8 oraz zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego.

2. Zaliczka, o której mowa w ust. 1, za miesiące od stycznia do listopada, a jeżeli spółdzielnia nie jest obowiązana do dokonania rocznego obliczenia podatku — również za grudzień, wynosi 20% dochodu uzyskanego w danym miesiącu minus 72.000 zł.

3. Dla obliczenia zaliczki od wypłat z tytułu dniówek obrachunkowych wyłącza się z opodatkowania ich część przypadającą na działalność rolniczą określoną w art. 12 ust. 6 w takim stosunku procentowym, w jakim pozostawał w roku poprzedzającym rok podatkowy udział dochodu z tej działalności w ogólnym dochodzie podzielnym spółdzielni.

Art. 34. 1. Organy rentowe są zobowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent oraz zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego.

2. Zaliczka, o której mowa w ust. 1, od emerytur i rent za miesiące od stycznia do listopada, a jeżeli organ rentowy nie jest obowiązany do dokonania rocznego obliczenia podatku — również za grudzień, wynosi 20% wypłaconej emerytury lub renty minus 72.000 zł.

3. Zaliczka, o której mowa w ust. 1, od zasiłków z ubezpieczenia społecznego wypłaconych bezpośrednio przez organ rentowy wynosi 20% kwoty zasiłków.

4. Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 3 zmniejsza się o 72.000 zł, jeżeli:

- 1) wypłata zasiłków dotyczy okresu pełnego miesiąca kalendarzowego i związana jest z pozostawianiem w sto-

sunku służbowym, w stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy oraz

- 2) łącznie z dokumentacją uzasadniającą wypłatę zasiłków organowi rentowemu złożone zostanie przez zasiłkobiorcę oświadczenie według ustalonego wzoru, w którym stwierdzi, że w okresie zasiłkowym:
 - a) nie otrzymuje emerytury lub renty,
 - b) nie osiąga innych dochodów poza dochodami uzyskiwanymi w zakładzie pracy, w którym ubezpieczenie z tytułu zatrudnienia jest podstawą powstania prawa do zasiłku,
 - c) zakład pracy, o którym mowa pod lit. b), oblicza zaliczki od dochodów pracownika w sposób określony w art. 32 ust. 3,
 - d) nie otrzymuje zasiłku od organu zatrudnienia.

Przepis art. 32 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

5. Organy rentowe, dokonując bezpośrednio wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego, związanych z pozostawianiem w stosunku służbowym, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunku pracy, obowiązane są w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonały wypłaty zasiłku, przekazać informację według ustalonych wzorów podatnikowi oraz zatrudniającemu go zakładowi pracy o wysokości wypłaconego zasiłku oraz wysokości pobranej zaliczki na podatek.

6. W przypadku wypłaty zasiłków bezpośrednio przez organ rentowy po ustaniu zatrudnienia, zasady określone w ust. 3 i 4 oraz w art. 32 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 35. 1. Organy zatrudnienia są obowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłaconych przez nie zasiłków.

2. Zaliczka, o której mowa w ust. 1, za poszczególne miesiące roku podatkowego wynosi 20% kwoty zasiłku minus 72.000 zł.

Art. 36. W stosunku do podatników określonych w art. 31, 33, 34 i 35, którzy poza dochodem uzyskiwanym od płatnika nie osiągają żadnych innych dochodów, przy ustaleniu zaliczki oraz dokonywaniu obliczenia rocznego stosuje się odpowiednio przepis art. 27 ust. 2, z tym że zaliczkę ustala się w wysokości nadwyżki ponad 1/12 kwoty określonej stosownie do tego przepisu.

Art. 37. 1. Jeżeli pracownik, członek rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, emeryt lub rencista albo osoba pobierająca zasiłek złoży płatnikowi wymienionemu w art. 31, 33 lub 34 przed dniem 31 grudnia roku podatkowego oświadczenie sporządzone według ustalonego wzoru, które traktuje się na równi z zeznaniem, że:

- 1) nie korzysta z możliwości łącznego opodatkowania jego dochodów z dochodami małżonka,
- 2) poza dochodami uzyskanymi od płatnika nie uzyskał innych dochodów, z wyjątkiem:
 - zasiłków z ubezpieczenia społecznego pozostających w związku z zatrudnieniem u płatnika oraz
 - dochodów określonych w art. 28, 30 i 41 ust. 3,
- 3) nie ponosi wydatków podlegających odliczeniu od dochodu (art. 26),

płatnik jest obowiązany dokonać rocznego obliczenia podatku według zasad określonych w art. 27 od dochodu uzyskanego przez podatnika za cały rok. Podatek wynikający z obliczenia rocznego jest podatkiem dochodowym należnym od podatnika za dany rok.

2. W przypadku uzyskania w ciągu roku podatkowego przez pracownika, członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, o którym mowa w ust. 1, dochodu z tytułu zasiłków z ubezpieczenia społecznego, wypłaconych bezpośrednio przez organ rentowy w związku z zatrudnieniem u płatnika — płatnik przy dokonywaniu rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w ust. 1, obowiązany jest uwzględnić uzyskany przez pracownika (członka) dochód z tytułu zasiłków oraz pobrane przez organ rentowy zaliczki na podatek w wysokości wynikającej z otrzymanej, zgodnie z art. 34 ust. 5, informacji tego organu.

Art. 38. 1. Płatnicy, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, przekazują, z zastrzeżeniem ust. 2, kwoty pobranych zaliczek na podatek, w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, za który pobrano zaliczki, na rachunek urzędu skarbowego, właściwego według siedziby płatnika, przesyłając równocześnie deklarację według ustalonego wzoru, która zawiera łączną sumę wypłat dokonanych w danym miesiącu z tytułów określonych w art. 31 ust. 1, kwotę potrąconego podatku dochodowego oraz kwotę podatku wpłaconego na rachunek urzędu skarbowego; jeśli pomiędzy kwotą potrąconego podatku a kwotą wpłaconego podatku występuje różnica, należy ją wyjaśnić w deklaracji.

2. Płatnicy będący zakładami pracy chronionej kwoty pobranych zaliczek na podatek przekazują:

- 1) w 10% na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 2) w 90% na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

3. Płatnicy dokonują rocznego obliczenia podatku, o którym mowa w art. 37, w terminie do dnia 31 stycznia po upływie roku podatkowego. Różnica pomiędzy podatkiem wynikającym z rocznego obliczenia podatku a sumą zaliczek pobranych za miesiące od stycznia do listopada, jeżeli nie została pobrana z dochodu za grudzień, na wniosek podatnika, a w przypadku emerytów i rencistów — również z urzędu, może być pobrana z dochodu za styczeń, luty i marzec roku następnego. Jeżeli z obliczenia rocznego wynika nadpłata, zalicza się ją na poczet zaliczki należnej za styczeń, a jeżeli po pobraniu tej zaliczki pozostaje nadpłata, zwraca się ją podatnikowi gotówką. Zwrotu nadpłaty w gotówce dokonuje zakład pracy.

4. Zwrócone nadpłaty w gotówce płatnik potrąca z kwot pobranych zaliczek przekazywanych urzędowi skarbowym, wykazując je w deklaracji, o której mowa w ust. 1.

Art. 39. 1. Płatnicy, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, do dnia 31 marca roku następującego po roku podatkowym są obowiązani sporządzić w trzech egzemplarzach według ustalonego wzoru informację dla każdego podatnika, wskazując wysokość uzyskanych przez niego dochodów oraz należnego i pobranego podatku. Jeden egzemplarz informacji zakład pracy doręcza podatnikowi, a drugi przekazuje w terminie do dnia 15 kwietnia urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika.

2. Jeżeli obowiązek poboru przez płatników, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, zaliczek na podatek ustał w ciągu roku, płatnicy ci są zobowiązani sporządzić informację okreś-

loną w ust. 1 i przekazać ją podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika, w terminie do dnia 15 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrana została ostatnia zaliczka.

3. Banki, które dokonują wypłaty emerytur i rent z zagranicy, są obowiązane do dnia 31 stycznia roku następującego po roku podatkowym sporządzić w trzech egzemplarzach według ustalonego wzoru informację dla każdego podatnika, wskazującą wysokość wypłaconej emerytury lub renty. Jeden egzemplarz informacji bank doręcza podatnikowi, a drugi egzemplarz przekazuje w terminie do dnia 15 lutego urzędowi skarbowemu właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika.

4. Na wniosek podatników, którzy poza emeryturą lub rentą otrzymywaną z zagranicy nie osiągają innych dochodów, z wyjątkiem wymienionych w art. 28, 30 i art. 41 ust. 3, banki jako płatnicy są obowiązane pobierać w ciągu roku zaliczki na podatek dochodowy od wypłacanych emerytur i rent, a po upływie roku dokonywać obliczenia rocznego. Zaliczki za miesiące od stycznia do listopada, a jeżeli bank nie jest obowiązany do dokonania obliczenia rocznego — również za grudzień, wynoszą 20% wypłacanej emerytury lub renty minus 72.000 zł. Przepisy ust. 1 oraz art. 36 stosuje się odpowiednio. W tym wypadku przepis ust. 3 nie ma zastosowania.

Art. 40. Podatnicy, o których mowa w art. 31, 33, 34 i 35, jeżeli osiągają inne dochody, od których płatnicy nie mają obowiązku poboru zaliczek na podatek, są obowiązani wpłacić zaliczki na podatek należny od tych dochodów według zasad określonych w art. 44.

Art. 41. 1. Osoby fizyczne będące podmiotami gospodarczymi oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, które dokonują wypłaty należności z tytułu:

- 1) działalności określonej w art. 13 pkt 2 i 5—8, z praw autorskich oraz z praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również z tytułu zakupu tych praw,
- 2) odsetek od pożyczek oraz dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych,

są obowiązane jako płatnicy pobierać od dokonywanych wypłat:

— z tytułów określonych w pkt 1 — zaliczki na podatek dochodowy w wysokości 20% należności, pomniejszonej o koszty uzyskania przychodów, wypłacanej osobom określonych w art. 3, lub zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 29, jeżeli należność wypłacana jest osobom określonym w art. 4,

— z tytułów określonych w pkt 2 — zryczałtowany podatek dochodowy.

2. Dla celów obliczenia zaliczki na podatek dochodowy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, koszty uzyskania przychodów uwzględnia się w wysokości określonej w art. 22 ust. 9.

3. Jeżeli należna — zgodnie z zawartą umową — kwota wypłacana osobie nie będącej pracownikiem płatnika nie przekracza 200.000 zł z tytułów określonych w ust. 1 pkt 1, pobrana zaliczka stanowi należny podatek od dochodu osiągniętego z tych tytułów.

4. Jednostki organizacyjne policji lub Urzędu Ochrony Państwa są obowiązane, jako płatnicy, pobierać zryczał-

towany podatek dochodowy od dokonywanych wypłat z tytułów określonych w art. 30 ust. 1 pkt 2.

5. Kwota, o której mowa w ust. 3, poczynając od roku podatkowego 1993 ulega w każdym roku podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali, o której mowa w art. 27 ust. 1.

6. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, ustala na każdy rok podatkowy, z uwzględnieniem zasady, o której mowa w ust. 5, kwotę dochodu, od której pobrana zaliczka stanowi należny podatek.

Art. 42. Płatnicy, o których mowa w art. 41, przekazują kwoty pobranych zaliczek na podatek lub pobranego zryczałtowanego podatku w terminie do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczkę (podatek), na rachunek urzędu skarbowego właściwego według miejsca zamieszkania podatnika, a jeżeli chodzi o podatników nie mających w Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania lub pobytu — na rachunek urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych. W terminie przekazania kwoty pobranego podatku (zaliczek) płatnicy są obowiązani przesać urzędowi skarbowemu wykaz pobranych zaliczek (podatku), sporządzony według ustalonego wzoru. Wykazem tym nie obejmuje się pobranego podatku, o którym mowa w art. 41 ust. 4.

Art. 43. 1. Podatnicy, którzy osiągają dochody z działów specjalnych produkcji rolnej, są obowiązani składać w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy właściwemu urzędowi skarbowemu deklarację według ustalonego wzoru o rodzajach i rozmiarach zamierzonej produkcji w roku następnym.

2. Jeżeli dochód z działów specjalnych produkcji rolnej jest ustalany na podstawie ksiąg, podatnicy składają właściwemu urzędowi skarbowemu w terminie określonym w ust. 1 deklarację o wysokości przewidywanego dochodu w roku następnym.

3. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani zawiadomić właściwy urząd skarbowy w terminie 7 dni o:

- 1) zaistnieniu zmian w prowadzonej produkcji w stosunku do podanej w deklaracji,
- 2) zaprzestaniu lub rozpoczęciu w ciągu roku eksploatacji obiektów umożliwiających całoroczny cykl produkcji,
- 3) rozpoczęciu w ciągu roku podatkowego prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej; w tym wypadku podatnicy ci składają deklaracje, o których mowa w ust. 1, o rodzajach i rozmiarach zamierzonej produkcji w tym roku.

4. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani wpłacać do kasy lub na rachunek właściwego urzędu skarbowego zaliczki miesięczne w wysokości ustalonej decyzją tego urzędu skarbowego, w terminach określonych w art. 44 ust. 6.

5. Jeżeli podatnicy, o których mowa w ust. 1, osiągają poza dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej inne dochody, od dochodów tych opłacają zaliczki według zasad określonych w art. 44, bez łączenia tych dochodów z dochodem z działów specjalnych produkcji rolnej.

Art. 44. 1. Podatnicy osiągający dochody:

- 1) z działalności gospodarczej lub z samodzielnie wykonywanej działalności, o której mowa w art. 13 pkt 1,

- 2) z samodzielnie wykonywanej działalności, o której mowa w art. 13 pkt 2, jeżeli te dochody otrzymują bez pośrednictwa płatników wymienionych w art. 41 ust. 1,
- 3) ze stosunku pracy otrzymywane z zagranicy,
- 4) z emerytur i rent otrzymywanych z zagranicy,
- 5) z najmu lub dzierżawy

są obowiązani bez wezwania wpłacać w ciągu roku podatkowego zaliczki na podatek dochodowy według zasad określonych w ust. 3.

2. Dochodem z działalności gospodarczej stanowiącym podstawę obliczenia zaliczki u podatników prowadzących podatkowe księgi przychodów i rozchodów jest różnica pomiędzy wynikającym z tych ksiąg przychodem i kosztami jego uzyskania. Jeżeli jednak podatnik na koniec miesiąca sporządza rimanent towarów, surowców i materiałów pomocniczych lub urząd skarbowy zarządzi sporządzenie takiego rimanentu, dochód ustala się według zasad określonych w art. 24 ust. 2.

3. Podatnicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne. Wysokość zaliczek za miesiące do listopada roku podatkowego ustala się w następujący sposób:

- 1) obowiązek wpłacania zaliczki powstaje, poczynając od miesiąca, w którym dochody te przekroczyły kwotę powodującą obowiązek zapłacenia podatku,
- 2) zaliczkę za ten miesiąc stanowi podatek obliczony od tego dochodu według zasad określonych w art. 26 i 27,
- 3) zaliczkę za dalsze miesiące ustala się w wysokości różnicy pomiędzy podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku a sumą zaliczek za miesiące poprzedzające.

4. W przypadku likwidacji działalności gospodarczej dochód z likwidacji ustalony według zasad określonych w art. 24 ust. 3 dolicza się do dochodu osiągniętego za ostatni miesiąc prowadzenia działalności.

5. Jeżeli podatnik uprawdopodobni, że zaliczki obliczone według zasad określonych w przepisach poprzedzających byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do podatku należnego od przewidywanego na dany rok dochodu, urząd skarbowy na wniosek podatnika może odpowiednio ograniczyć wysokość tych zaliczek.

6. Zaliczki miesięczne za okres od stycznia do listopada uiszczą się w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Zaliczkę za grudzień, w wysokości należnej za listopad, uiszczą się w terminie do dnia 20 grudnia. W terminach płatności zaliczek za miesiące od stycznia do listopada podatnicy są obowiązani składać urzędowi skarbowemu deklaracje według ustalonego wzoru o wysokości dochodu osiągniętego od początku roku.

Rozdział 8

Zeznania podatkowe

Art. 45. 1. Podatnicy są obowiązani składać urzędowi skarbowemu zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym według ustalonego wzoru w terminie do dnia 30 kwietnia następnego roku.

2. Obowiązek złożenia zeznania nie dotyczy podatników wymienionych w art. 37.

3. Zeznaniem, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje się dochodów wymienionych w art. 28, 29, 30 i art. 41 ust. 3.

4. Podatnicy, na których ciąży obowiązek złożenia zeznania, są obowiązani w terminie określonym w ust. 1 wpłacić różnicę pomiędzy podatkiem należnym od dochodu wynikającego z zeznania a sumą należnych za dany rok zaliczek, w tym również sumą zaliczek pobranych przez płatników.

5. Podatnicy prowadzący księgi rachunkowe (handlowe) dołączają do zeznania roczny bilans z rachunkiem wyników, a podatnicy prowadzący księgi przychodów i rozchodów dołączają do zeznania te księgi.

6. Podatek dochodowy wynikający z zeznania jest podatkiem należnym za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję, w której określi inną wysokość podatku.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 46. W ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 147 i Nr 74, poz. 443 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30, Nr 35, poz. 155 i Nr 60, poz. 253) w art. 9 w ust. 1 pkt 22 otrzymuje brzmienie:

„22) przychody podatników zatrudniających osoby niepełnosprawne w zakresie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,”

Art. 47. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki społecznej (Dz. U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77, z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 21, poz. 126 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 23 skreśla się,
- 2) w art. 26 skreśla się pkt 6.

Art. 48. W ustawie z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267, z 1984 r. Nr 52, poz. 268 i 270, z 1986 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 35, poz. 190 i 192, z 1990 r. Nr 10, poz. 58 i 61, Nr 36, poz. 206, Nr 66, poz. 390 i Nr 87, poz. 506 oraz z 1991 r. Nr 7, poz. 24) w art. 107 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 po wyrazach „Organ rentowy” dodaje się wyrazy „— po odliczeniu należnego podatku dochodowego —”,
- 2) w ust. 3 po wyrazach „Świadczenia alimentacyjne” dodaje się wyrazy „— po odliczeniu należnego podatku dochodowego —”.

Art. 49. W ustawie z dnia 24 października 1986 r. o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym w jednostkach gospodarki społecznej (Dz. U. z 1990 r. Nr 58, poz. 343) w art. 4 i w art. 7 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W 1992 r. podstawę odpisów, o których mowa w ust. 2, zwiększa się o 20%.”

Art. 50. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1991 r. Nr 49, poz. 216) w art. 9 w ust. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) dochody podatników zatrudniających osoby niepełnosprawne w zakresie i na zasadach określonych w od-

rębnej ustawie o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,”

Art. 51. W ustawie z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 46, poz. 201) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. Wpłaty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 2, nie stanowią kosztu uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym.”;

2) w art. 8:

a) w ust. 1 wyrazy „art. 4 i art. 6 ust. 2” zastępuje się wyrazami „art. 4, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 3 i art. 20 ust. 3 pkt 1”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zakłady pracy dokonują wpłat, o których mowa w art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 1 i w art. 20 ust. 3, w terminie do dnia 20 następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat, składając równocześnie Zarządowi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych deklarację według ustalonego wzoru.”;

c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Od decyzji Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dotyczących wpłat, o których mowa w art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 2, art. 17 ust. 3 i art. 20 ust. 3 pkt 1, zakładom pracy przysługuje odwołanie do Ministra Pracy i Polityki Socjalnej.”;

3) w art. 17 w ust. 1 wyrazy „w podatku dochodowym, podatku od płac lub od wynagrodzeń” zastępuje się wyrazami „w podatku dochodowym i w podatku od płac”;

4) w art. 20 dotychczasowy ust. 4 oznacza się jako ust. 5 i dodaje nowy ust. 4 w brzmieniu:

„4. Termin przekazania środków, o których mowa w ust. 3 oraz w art. 17 ust. 3, ustala się na 20 dzień każdego miesiąca następującego po miesiącu, za który przysługują zwolnienia podatkowe.”;

5) w art. 22 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrami Finansów oraz Zdrowia i Opieki Społecznej, w drodze rozporządzenia, określa zasady wykorzystywania środków funduszu rehabilitacji oraz tryb ustalania zakładowego regulaminu wykorzystywania tych środków.”

Rozdział 10

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 52. Zwalnia się od podatku dochodowego:

- 1) w latach 1992 i 1993 dochody ze sprzedaży udziałów w spółkach oraz akcji, obligacji i innych papierów wartościowych, z wyjątkiem gdy sprzedaż ta jest przedmiotem działalności gospodarczej, oraz dochody z tytułu umorzenia jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych,
- 2) wypłacane po dniu 31 grudnia 1991 r. należne za okres do 31 grudnia 1991 r.:

- a) przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz z tytułu umów o pracę nakładczą,
 - b) prowizje, premie, nagrody z zysku (dochodu) oraz nagrody z zakładowego funduszu nagród należne z tytułów, o których mowa pod lit. a),
- jeżeli przychody te były zwolnione w 1991 r. od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów płacowych;
- 3) odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe i inne jednorazowe wypłaty, do których pracownik nabył prawo w 1992 r. i których podstawę naliczania stanowi wynagrodzenie ustalone według stawek lub kwot obowiązujących do 31 grudnia 1991 r., jeżeli przychody te były zwolnione w 1991 r. od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów płacowych;
 - 4) krajowe emerytury i renty oraz inne świadczenia z ubezpieczenia społecznego należne za okres do dnia 31 grudnia 1991 r.

Art. 53. 1. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może zwolnić od podatku dochodowego całkowicie lub częściowo inne rodzaje dochodów niż wymienione w art. 21 ust. 1 i określić warunki tego zwolnienia.

2. Zwolnienia określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 1 mogą być stosowane nie dłużej niż do końca 1993 r.

Art. 54. 1. Z dniem 1 stycznia 1992 r. tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. Nr 7, poz. 41, z 1956 r. Nr 44, poz. 201, z 1959 r. Nr 11, poz. 69 i z 1963 r. Nr 57, poz. 309),
- 2) ustawa z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki społecznej (Dz. U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77, z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 21, poz. 126 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30) — w części dotyczącej podatku od płac,
- 3) ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku wyrównawczym (Dz. U. Nr 42, poz. 188, z 1984 r. Nr 52, poz. 268, z 1988 r. Nr 34, poz. 254, z 1989 r. Nr 35, poz. 192 i z 1991 r. Nr 78, poz. 345),
- 4) ustawa z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 147, Nr 74, poz. 443 oraz z 1991 r. Nr 9, poz. 30, Nr 35, poz. 155 i Nr 60, poz. 253),
- 5) ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. Nr 52, poz. 268, z 1986 r. Nr 46, poz. 225, z 1988 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 7, poz. 45, Nr 10, poz. 53, Nr 35, poz. 192 i Nr 74, poz. 443, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 oraz z 1991 r. Nr 7, poz. 24) — w zakresie dotyczącym podatku rolnego od dochodów osób fizycznych z działów specjalnych produkcji rolnej,
- 6) art. 27 ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. Nr 60, poz. 253),
- 7) przepisy ustaw szczególnych, w części zawierającej przedmiotowe lub podmiotowe zwolnienia osób fizycznych od podatków, o których mowa w pkt 1—5, albo obniżki tych podatków.

2. Przepisy ustaw wymienionych w ust. 1 mają zastosowanie przy opodatkowaniu dochodów osiągniętych przed dniem 1 stycznia 1992 r.

3. Ulgi mieszkaniowe i inwestycyjne przyznane na podstawie ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 3 oraz ulgi inwes-

tycyjne przyznane na podstawie ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 4 i 5, nie wyczerpane w okresie do dnia 1 stycznia 1992 r., stosuje się odpowiednio do dochodu i podatku dochodowego pobieranego na podstawie niniejszej ustawy.

4. Podatnicy, którzy skorzystali z odliczeń kwot wydatkowanych na cele określone w art. 7 ust. 2 ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 3 do wysokości ustalonej w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 tej ustawy, nie mają prawa do takich odliczeń na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 5 niniejszej ustawy. Jeżeli podatnicy ci wykorzystali te odliczenia tylko częściowo, mają prawo do takich odliczeń do wysokości różnicy pomiędzy kwotami określonymi na podstawie ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 3 a kwotami wykorzystanymi, powiększonymi w takim stosunku procentowym, w jakim pozostaje kwota odliczeń ustalonych na podstawie niniejszej ustawy do kwoty odliczeń obowiązującej na podstawie ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 3.

5. Okresowe zwolnienia od podatku dochodowego na podstawie art. 10 oraz art. 22 pkt 1 ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 4 pozostają w mocy do czasu ich wygaśnięcia.

6. U podatników, którzy na podstawie ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 3 gromadzili dochody na specjalnym rachunku bankowym, kwoty podjęte z tego rachunku po dniu 1 stycznia 1992 r. traktuje się jako dochód podlegający opodatkowaniu w rozumieniu ustawy, z tym jednak że w 1992 r. zwalnia się od podatku dochodowego takie kwoty do wysokości nie przekraczającej kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału w skali określonej w art. 27 ust. 1. W tym wypadku, jeżeli podatnik osiąga również inne dochody, z wyjątkiem określonych w art. 28, 30 i art. 41 ust. 3, dla ustalenia obowiązku podatkowego i wysokości podatku należnego od tych dochodów łączy się je z kwotą pobraną ze specjalnego rachunku bankowego.

Art. 55. 1. Zakłady pracy podwyższą należne pracownikom za miesiąc styczeń 1992 r. wynagrodzenia, przeliczając je w taki sposób, aby po potrąceniu podatku dochodowego nie były one niższe niż wynagrodzenia za ten miesiąc przed przeliczeniem, z zastrzeżeniem w ust. 2—5.

2. Za wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, uważa się należne ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz z tytułu umowy o pracę nakładczą wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, wynikające z obowiązujących w zakładzie pracy przepisów o wynagradzaniu.

3. Wynagrodzenie pracownika po przeliczeniu, o którym mowa w ust. 1, nie może być wyższe niż 125% wynagrodzenia przed przeliczeniem.

4. Składniki wynagrodzenia wypłacane za okresy dłuższe niż jeden miesiąc, przysługujące pracownikowi po dniu 31 grudnia 1991 r., z wyjątkiem wymienionych w ust. 5, w wysokości wynikającej z ostatniej ich wypłaty i obliczonej na okres 1 miesiąca, dodaje się do wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, przed jego przeliczeniem.

5. Przy przeliczaniu wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1, nie uwzględnia się:

- 1) odpraw emerytalno-rentowych, nagród jubileuszowych oraz innych jednorazowych wypłat wynagrodzeń i świadczeń związanych z pracą,
- 2) nagród,
- 3) wynagrodzeń zwolnionych od podatku dochodowego,

- 4) składników wynagrodzeń, których wysokość ustalana jest w relacji do najniższego wynagrodzenia ustalonego z uwzględnieniem podatku dochodowego,
- 5) wynagrodzenia otrzymywanego przez pracownika w innym zakładzie pracy oraz dochodów z innych tytułów.

6. Organy rentowe podwyższą należne od dnia 1 stycznia 1992 r. krajowe emerytury i renty, przeliczając je w taki sposób, aby po potrąceniu podatku dochodowego emerytury i renty nie były niższe niż przed przeliczeniem, a także wskaźniki wysokości świadczeń oraz wysokości wynagrodzenia nie uległy obniżeniu. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

7. U podatników, którzy osiągają wyłącznie emerytury i renty nie podlegające podwyższeniu stosownie do ust. 6, kwota, o której mowa w art. 27 ust. 2, ulega podwyższeniu o 100%, jeżeli prawo do tych świadczeń i obowiązek podatkowy istniały w dniu wejścia w życie ustawy lub powstały poczynając od świadczeń należnych od tego dnia.

8. Ilekroć w przepisach o ubezpieczeniu społecznym jest mowa o wynagrodzeniu, uposażeniu, przychodzie, dochodzie, podstawie wymiaru składek, przeciętnym wynagrodzeniu, przewidywanym przeciętnym wynagrodzeniu — należy przez to rozumieć po dniu 31 grudnia 1991 r. kwoty uwzględniające podatek dochodowy, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10.

9. Wskaźnik pierwszej w 1992 r. waloryzacji emerytur i rent ustala się dzieląc kwotę przewidywanego na dany kwartał przeciętnego wynagrodzenia bez uwzględnienia zwiększeń wynagrodzenia z tytułu wprowadzenia podatku dochodowego przez kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia stanowiącego podstawę ostatnio przeprowadzonej waloryzacji. Kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia bez uwzględnienia zwiększeń wynagrodzenia z tytułu wprowadzenia podatku dochodowego ogłosi Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w trybie określonym w odrębnej ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

10. Przy ustalaniu wysokości świadczeń, o które wniosek zgłoszono w okresie kwartału, w którym wskaźnik waloryzacji ustala się w myśl ust. 9, podstawę wymiaru tych świadczeń oblicza się mnożąc kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia w kwartale, w którym przeprowadzono poprzednią waloryzację, przez wskaźnik wysokości wynagrodzenia.

11. Przy ustalaniu wysokości świadczeń, o które wniosek zgłoszono poczynając od kwartału następnego po kwartale, w którym wskaźnik waloryzacji ustalono w myśl ust. 9, podstawę wymiaru tych świadczeń oblicza się mnożąc kwotę przewidywanego przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale w rozumieniu ust. 8 przez wskaźnik wysokości wynagrodzenia.

12. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Finansów określi sposób przeliczenia wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1—5, oraz emerytur i rent, o których mowa w ust. 6, i zasiłków z ubezpieczenia społecznego.

Art. 56. 1. W związku z wprowadzeniem podatku dochodowego wysokość zasiłków (dodatków), które były określone od kwoty najniższej emerytury lub przeciętnego wynagrodzenia, ulega ponownemu określeniu. Nowa wysokość tych świadczeń nie może być niższa od kwot tych zasiłków (dodatków) przysługujących w dniu 31 grudnia 1991 r.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi wysokość zasiłków (dodatków), o których mowa w ust. 1, w relacji do przeciętnego wynagrodzenia obejmującego podatek dochodowy.

Art. 57. 1. Do czasu wygaśnięcia skutków prawnych umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia, zawartych na podstawie odrębnych przepisów, źródłem przychodów w rozumieniu art. 10 jest również działalność wykonywana na podstawie tych umów.

2. Przychód z działalności, o której mowa w ust. 1, ustala się według zasad określonych w art. 14. Przy ustalaniu dochodu odpłatność na rzecz zleceniodawcy wynikająca z umowy na warunkach zlecenia stanowi koszt uzyskania, jeżeli odnosi się do danego roku podatkowego, chociażby jej jeszcze nie poniesiono.

3. Podatnicy, którzy osiągają dochody określone w ust. 1, są obowiązani wpłacać zaliczki miesięczne na podatek oraz składać zeznania roczne według zasad określonych w art. 44 i 45.

Art. 58. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1992 r., z wyjątkiem art. 46, 47, 50 i 51, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1991 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*